

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/177/2022
Identifikačné číslo spisu:	6120278156
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6120278156.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Obce Lom nad Rimavicou, Lom nad Rimavicou 13, IČO: 00 313 556, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Krnáč s.r.o., Banská Bystrica, Námestie slobody 2, IČO 47 232 293, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ján Krnáč, proti žalovanému R. R., narodenému X. M. XXXX, A. F. S. XXX, zastúpenému advokátom JUDr. Petrom Škrabákom, Banská Bystrica, Skuteckého 30, o zaplatenie 16.012,98 eura s prísl., vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 5C/27/2020, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. marca 2022 sp. zn. 14Co/2/2022, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Brezno (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 16.012,98 € spolu s bližšie určeným úrokom z omeškania. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

1.1. Po vykonaní dokazovania mal prvostupňový súd preukázané, že žalovaný bol v rokoch 1998 až 2014 starostom Z. A. F. S.. Rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/41/2018 z 12. júna 2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/115/2019 z 27. novembra 2019 bol žalovaný právoplatne uznaný za vinného zo zločinu skresľovania hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 259 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Trestného zákona a z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby v trvaní troch rokov. Zároveň bola žalovanému ako obžalovanému uložená povinnosť nahradiť žalobkyni ako poškodenej sumu 2.357,24 eura a so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody bola žalobkyňa odkázaná na občianske súdne konanie.

1.2. V trestnom konaní bolo podľa prvostupňového súdu preukázané, že platby v celkovej výške 13.855,91 eura boli zrealizované na základe pokynu žalovaného a žalobkyňa nemá k dispozícii doklady, z

ktorých by bolo možné zistiť oprávnenosť týchto platieb, teda že mali byť skutočne uhradené žalobcom, čo bolo preukázané aj znaleckým dokazovaním. Poukázal na prejednanú zásadu uplatňovanú v civilnom sporovom konaní, keď i žalovaný ako druhá procesná strana mala povinnosť tvrdiť skutočnosti, ktoré vo svojej podstate znamenajú, že právo alebo nárok žalobcu nevzniklo, prípadne zaniklo alebo sa zmenilo. Súd tak dospel k záveru, že žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno o vzniku škody v celkovej výške 16.012,98 eura a naopak žalovaný neuniesol dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia, že on škodu v danej výške nespôsobil, preto mu súd uložil povinnosť zaplatiť žalovanú sumu.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 29. marca 2022 sp. zn. 14Co/2/2022 prvostupňový rozsudok potvrdil a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňi náhradu odvolacích trov.

2.1. Postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP poukázal na vecnú správnosť prvostupňového rozsudku. Vychádzal zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, pričom neboli naplnené procesné predpoklady dopĺňať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie zo strany odvolacieho súdu (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3 CSP v spojení s ust. § 366 CSP), a to s prihliadnutím na rozsahu odvolania žalovaného a odvolacie dôvody uvedené v jeho odvolaní.

2.2. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ o obžalobe proti žalovanému, konal Okresný súd Brezno v konaní sp. zn. 4T/41/2018, pre tento súd bola otázka škody a jej výšky relevantná len pre posúdenie otázky, či došlo k naplneniu všetkých znakov skutkových podstat trestných činov kladených žalobcovi za vinu obžalobou. V odôvodnení rozsudku Okresného súdu Brezno zo dňa 12. júna 2019 č.k. 4T/41/2018 súd konštatoval, že nemal na základe vykonaného dokazovania jednoznačne preukázané, že obžalovaný svojím konaním uvedeným v bodoch 1 - 5 obžaloby spôsobil Z. škodu vo výške 13.855,91 eura, a rovnako nebola dostatočne preukázaná zvyšná časť uplatneného nároku týkajúca sa skutku v bode 6 rozsudku a na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody by bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahovalo potreby trestného stíhania a neúmerne by ho predĺžilo. Súd odkázal poškodenú v zmysle § 288 ods. 2 Trestného poriadku so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

2.3. Odvolací súd z obsahu spisu konštatoval, že prvostupňový súd na pojednávaní dňa 16. júla 2021 vykonal dokazovanie nielen oboznámením podstatného obsahu listín a dôkazného materiálu zadováženého pre účely trestného konania, ale dokazovanie vykonal čítaním všetkých výpovedí svedkyne P. B., prečítaním znaleckých posudkov vypracovaných k výške škody spôsobenej konaním žalovaného (ako obžalovaného v trestnom konaní) a prečítaním výpovede znalkyň ustanovených pre účely trestného konania. Konajúca sudkyňa následne dotazovala prítomné sporové strany a ich právnych zástupcov, či súhlasia s rozsahom vykonaného dokazovania, či pre účely civilného konania považujú vykonané dokazovanie v danom rozsahu za dostatočné a sporové strany a ich právni zástupcovia, dostali možnosť vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu, či žiadať jeho doplnenie. Z prednesu právnych zástupcov sporových strán vyplynulo, že dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie bolo vykonané i nad rámec požiadaviek právnych zástupcov sporových strán, keď títo netrvali na ďalšom vykonaní dokazovania. Právny zástupca žalovaného nepovažoval oboznamovanie dôkazného materiálu zaobstaraného pre účely trestného konania za relevantné, ale zotrval na doplnení dokazovania dožiadaním faktúr od spoločnosti Slovak Telekom, oboznámením sa so stavom pomníku padlým v Z., výsluchom štatutárnych orgánov spoločnosti Zahorka, s. r. o., dožiadaním spoločnosti Slovenská energetika za účelom objasnenia úhrad jednotlivých faktúr Z., ďalej výsluchom svedka E. W., výsluchom svedka Mgr. Q. P. a výsluchom svedkyne Q. O.. Zároveň právny zástupca žalovaného zotrval na prednesenom dôkaznom návrhu na výsluch svedkyne P. B., pričom na dotaz súdu, k akým skutočnostiam má byť svedkyňa B. vypočutá v civilnom konaní, uviedol, že výsluch svedkyne P. B. navrhuje z dôvodu, aby táto konkretizovala, či na daný úkon platby uskutočnenej cez internet banking dal pokyn starosta alebo tieto platby robila sama svedkyňa a aby svedkyňa zodpovedala, na aký účel boli tieto finančné prostriedky použité. V nevykonaní dôkazu výsluchom svedkyne P. B. žalovaný videl naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP.

2.4. Vykonanie výsluchu svedkyne Mgr. P. B. k okolnostiam označeným právnym zástupcom nepovažoval odvolací súd za dôvodné a účelné pre rozhodnutie vo veci, vzhľadom na ostatnú dôkaznú situáciu vo veci a vyjadrenia samotného žalovaného. P. B. bola ako svedkyňa vypočutá v trestnom konaní ku všetkým okolnostiam uvádzaným žalovaným v civilnom konaní. Pri opakovaných výpovediach svedkyne B. bol žalovaný v pozícii obžalovaného prítomný, mal možnosť k jej výpovediam

sa vyjadriť, či svedkyňa sám klásť otázky. Svedkyňa sa tak k všetkým okolnostiam, ktoré žalovaný považoval za podstatné pre rozhodnutie o veci, už opakovane v konaní vyjadrila, pričom zároveň uvedené okolnosti (vedomosť resp. súhlas žalovaného starostu s vykonávaním jednotlivých platieb, použitie finančných prostriedkov pre účely obce, konkretizácia platieb) boli zistiteľné a zároveň preukázané inými dôkazmi predloženými v konaní. Výkonanie výsluchu navrhovanej svedkyne k vyššie uvádzaným okolnostiam bolo tak dôkazným návrhom neúčelným, vzhľadom na ostatnú z obsahu spisu vyplývajúcu dôkaznú situáciu.

2.5. Následne odvolací súd zopakoval súdmi zistený skutkový stav k otázke dispozičného práva k účtu žalobkyne v rozhodnom čase v korelácii k osobe žalovaného a pracovníčky Mgr. P. B. (teraz Paedr. P. J.) a uzavrel, že úhrady boli vykonávané touto pracovníčkou na príkaz žalovaného (teda s jeho vedomím a súhlasom) a na jeho zodpovednosť. Ani v trestnom konaní, v ktorom súd rozhodoval o vine žalovaného za žalované skutky a uložení trestu (v prípade preukázania viny) žalovaný - v pozícii obžalovaného - netvrdil, že by Mgr. P. B. vykonávala platby bez jeho súhlasu či vedomia, že by zneužila svoje postavenie, resp. že by zneužila zverenie GRID karty, či prístup k elektronickému bankovníctvu zriadenému k účtu obce. Túto okolnosť netvrdil žalovaný ani v trestnom konaní a ani počas celého konania vedeného na základe civilnej žaloby v súdnej veci, až do momentu záverečných prednesov právnych zástupcov. Preto odvolací súd odvoláciu námietku žalovaného o nevykonaní dôkazu výsluchom svedkyne Mgr. P. B. považoval za nedôvodnú (body 21 až 25 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

2.6. Odvolací súd následne reagoval na ďalšie odvolacie námietky žalovaného (porušenie zákona o účtovníctve automaticky neznamená spôsobenie škody a zaslanie sumy 8 532 eur a 3 665 eur z účtu žalovanej na súkromné účty žalovaného a svedkyne B.) a uzavrel, že odvolanie žalovaného nebolo dôvodné, odvolacie námietky prednesené žalovaným v odvolaní neboli spôsobilé privodiť iné rozhodnutie o veci a preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (body 26 až 37 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

2.7. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP. Zopakoval svoje predsúdne tvrdenie, že žalobkyňa nespôsobil škodu, ktorej zaplatenia sa domáhal. Vytýkal nižším súdom, že pri rozhodnutí sa opierali o dôkazy uvedené v trestnom spise a že prvostupňový súd „nevykonával dokazovanie, ktoré ... navrhol vykonať ... podaním zo dňa 04.05.2021, najmä výsluch svedka - P. B. ... Argumentácia súdu, že kľúčový svedok bol už vypočutý v trestnom konaní neobstoí, nakoľko výsluch v trestnom konaní nemôže nahradiť výsluch svedka v civilnom konaní ... Rozhodnutie súdu nevypočít svedkyňu P. B. ako zamestnankyňu obce a osobu oprávnenú vykonávať pohyby finančných prostriedkov spôsobilo zásadný zvrat v konaní a znemožnilo mi uplatniť svoje práva na súde“. Navrhol zrušiť oba rozhodnutia nižších súdov a odložiť vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí. Uviedol, že „[n]apadnuté rozhodnutie je za súčasného stavu exekučným titulom. Exekučné konanie vedené na moju osobu spôsobí, že ako dôchodca už nebudem schopný obstaráť si potreby na svoje živobytie, najmä jedlo a lieky“.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania. V podstatnom uviedla, že nižšie súdy dostatočným spôsobom vysvetlili, z akých dôvodov nepovažovali za potrebné vykonať výsluch svedkyne Mgr. P. B. (v súčasnosti Paedr. P. J.).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytkaná v dovolaní.

9. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorý vymedzil predovšetkým tým, že v konaní nebola vypočutá svedkyňa Mgr. P. B., hoci o jej vypočutie žiadal (bod 3).

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. K namietanému pochybeniu v procese obstarávania dôkazov najvyšší súd konštatuje, že pokiaľ súd nevykonal v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra najvyššieho súdu bola a je akceptovaná aj Ústavným súdom Slovenskej republiky [ďalej len „ústavný súd“ (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017, IV. ÚS 511/2020)]. Na druhej strane ústavný súd vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 CSP), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06). K takejto interpretácii dospel už aj najvyšší súd v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018 alebo 5Cdo/202/2018. V prejednávanej veci, ale o takýto prípad nejde.

12. Ako už vyslovil najvyšší súd v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018 a 5Cdo/202/2018 procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak rozhodnúť, ale neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.

13. V súdnej veci sa dovolateľ v priebehu konania domáhal tiež vypočutia svedkyne Mgr. P. B. (v súčasnosti PaeDr. P. J.), ktorá bola už predtým vypočutá v trestnej veci vedenej proti žalovanému.

13.1. Prvostupňový súd inter alia vychádzal z potvrdenia vystaveného v A. dňa 1. júna 2010, podľa ktorého „podpísaný R. R., starosta obce potvrdil, že svojej pracovníčke Mgr. P. B., trvale bytom A. vydal príkaz na všetky úhrady vykonávané prostredníctvom internet bankingu. Všetky úhrady vykonáva na jeho zodpovednosť a príkaz. Na potvrdení sa nachádza pečiatka obce a podpis žalovaného ... Všetky platby, ktorých sa náhrada škody týka boli realizované prostredníctvom internet bankingu za použitia GRID karty. Ako jediný mal takýto prístup zriadený žalovaný. Pokiaľ zamestnankyni dal prístupové údaje a GRID kartu na realizovanie platieb a prípadne jej ju ponechal, porušil svoju povinnosť riadne hospodáriť s majetkom obce. Zo žiadneho dokladu nevyplyva, že s účtom mohla P. B. nakladať samostatne. Do trestného spisu však bol doložený doklad, v ktorom žalovaný ako starosta vydal príkaz na všetky úhrady vykonávané prostredníctvom internet bankingu pre P. B. a všetky úhrady vykonávala na jeho zodpovednosť a príkaz. Prístup pre internet banking bol zrealizovaný iba na meno starostu a on bol povinný kontrolovať aj hospodárenie a nakladanie s finančnými prostriedkami na účte. Tvrdenie, že za to môže P. B., ktoré uviedol až na pojednávaní a toto netvrdil ani v trestnom konaní ani vo svojich písomných vyjadreniach v tomto konaní, ho v žiadnom prípade nezabavuje zodpovednosti za takého nakladanie s majetkom obce ... Súd tiež nevykonával dokazovanie ... výsluchom svedkov P. B. (teraz J.) ..., keď žalovaný neuviedol aké skutočnosti majú byť preukázané výsluchmi navrhnutých svedkov. Na pojednávaní tvrdil, že výsluchom P. B. (J.) by sa mohla konkretizovať každá platba a zistil by sa účel použitia finančných prostriedkov. Navrhovaná svedkyňa bola ako svedkyňa vypočutá v trestnom konaní a súd s jej výpoveďami na pojednávaní aj oboznámil" (body 32, 55 a 59 odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia).

13.2. Odvolací súd v súvislosti s dovolacou námietkou uviedol, «že súd prvej inštancie vykonával dokazovanie nielen oboznámením podstatného obsahu listín a dôkazného materiálu zadováženého pre účely trestného konania, ale dokazovanie vykonával čítaním všetkých výpovedí svedkyne P. B. ... právny zástupca žalovaného zotrval na prednesenom dôkaznom návrhu na výsluch svedkyne P. B., pričom na dotaz súdu, k akým skutočnostiam má byť svedkyňa B. vyslúchnutá v civilnom konaní, uviedol, že výsluch svedkyne P. B. navrhuje z dôvodu, aby táto konkretizovala, či na daný úkon platby uskutočnenej cez internet banking dal pokyn starosta alebo tieto platby robila sama svedkyňa a aby svedkyňa zodpovedala, na aký účel boli tieto finančné prostriedky použité ... Výkonanie výsluchu svedkyne Mgr. P. B. k okolnostiam označeným právnym zástupcom nepovažoval za dôvodné a účelné pre rozhodnutie vo veci ani odvolací súd, vzhľadom na ostatnú dôkaznú situáciu vo veci a vyjadrenia samotného žalovaného. P. B. bola ako svedkyňa vypočutá v trestnom konaní ku všetkým okolnostiam uvádzaným žalovaným v civilnom konaní; pri opakovaných výpovediach svedkyne B. bol žalovaný v pozícii obžalovaného prítomný, mal možnosť k jej výpoveďiam sa vyjadriť, či svedkyňa sám kladť otázky. Svedkyňa sa tak k všetkým okolnostiam, ktoré žalovaný považuje za podstatné pre rozhodnutie o veci, už opakovane v konaní vyjadrila, pričom zároveň uvedené okolnosti (vedomosť resp. súhlas žalovaného starostu s vykonávaním jednotlivých platieb, použitie finančných prostriedkov pre účely obce, konkretizácia platieb) sú zistiteľné a zároveň preukázané inými dôkazmi predloženými v konaní.

Vykonanie výsluchu navrhovanej svedkyne k vyššie uvádzaným okolnostiam je tak dôkazným návrhom neúčelným, vzhľadom na ostatnú z obsahu spisu vyplývajúcu dôkaznú situáciu ... žalovaný bol jediný oprávnený na prístup k elektronickému bankovníctvu k účtu obce A. a bolo výlučne zodpovednosťou žalovaného, ak takýto prístup k elektronickému bankovníctvu a v tom dôsledku i možnosť disponovať s finančnými prostriedkami obce umožnil inej osobe (Mgr. P. B., v súčasnosti Paedr. P. J.) ... Z potvrdenia Z., zastúpenej starostom R. R., zo dňa 01. 06. 2010, predloženého ako dôkaz v trestnom konaní (čl. 1 390 pripojeného spisu Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/41/2018), podpísaného R. R., starostom Z., vyplýva prehlásenie žalovaného, že pracovníčke Mgr. P. B. „vydal príkaz na všetky úhrady vykonávané prostredníctvom internet bankingu". V uvedenom prehlásení žalovaného sa ďalej uvádza, že Mgr. P. B. všetky úhrady vykonáva na zodpovednosť podpísaného R. R. a na jeho príkaz ... Predmetný dôkaz listinou, zabezpečený v trestnom konaní, bol vykonaný v prejednávacom občianskoprávnom spore čítaním listiny v súlade s ust. § 188 ods. 1 CSP a ust. § 204 CSP. Uvedené prehlásenie žalovaného (označené ako „POTVRDENIE") majúce charakter akejkoľvek generálnej autorizácie pre všetky úhrady vykonávané pracovníčkou P. B., osvedčuje tú skutočnosť, že všetky úhrady prostredníctvom elektronického bankovníctva (resp. „internet bankingu") boli vykonané Mgr. P. B. na príkaz žalovaného (teda s jeho vedomím a súhlasom) a na jeho zodpovednosť. Ani v trestnom konaní, v ktorom súd rozhodoval o vine žalovaného za žalované skutky a uložení trestu (v prípade preukázania viny) žalovaný - v pozícii obžalovaného - netvrdil, že by Mgr. P. B. vykonávala platby bez jeho súhlasu či vedomia, že by zneužila svoje postavenie, resp. že by zneužila zverenie GRID karty, či prístup k elektronickému bankovníctvu zriadenému k účtu obce. Túto okolnosť netvrdil žalovaný ani v trestnom konaní a ani počas celého konania vedeného na základe civilnej žaloby v súdnej veci, až do momentu záverečných prednesov právnych zástupcov ... S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd odvoláciu námietku žalovaného o tom, že nevykonaním dokazovania výsluchom svedkyne Mgr. P. B. je daný odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. c) CSP, vyhodnotil ako nedôvodnú.» (body 19, 20, 22 až 25 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

14. V súvislosti s dovolacou námietkou dovolateľa, týkajúcou sa nevykonania ním navrhnutých dôkazov (výsluch svedkyne Mgr. P. B., pozn.) dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 185 ods. 1 CSP, v ktorom je uvedené, že súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Z tohto ustanovenia vyplýva, že súd nemusí vykonať všetky stranami sporu navrhnuté dôkazy a výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je výlučne na súde, ktorý musí dbať na to, aby nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať relevantný skutkový poznatok. Táto, súdu respektíve sudcovi zákonom daná možnosť výberu dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať je súčasťou princípu voľného hodnotenia dôkazov (viď napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 64/1997, resp. najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/13/2012). O tom, či súd vykoná alebo nevykoná navrhovaný dôkaz nevydáva žiadne rozhodnutie. V tomto prípade tak prvostupňový, ale predovšetkým odvolací súd v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia procesnoprávne akceptovateľným (t.j. jasným, určitým a zrozumiteľným) spôsobom vysvetlil, prečo nebolo potrebné vypočuť svedkyňu Paedr. P. (bod 13.1 a 13.2.). Uvedené dôvody zodpovedajú vyššie uvedenému tretiemu dôvodu nevyhovenia dôkaznému návrhu strany (bod 12), t.j. o nadbytočnosti dôkazu, keď argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Nevykonanie navrhovaného dokazovania preto nemožno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivý proces.

14.1. Pokiaľ sa uvedená námietka týkala de facto hodnotenia dôkazov, z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ je rovnako neakceptovateľná, teda neprípustná.

15. Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

16. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.